

Íslenska

Hæfniviðmið – Lestur og bókmenntir

4. bekkur

Að nemandi geti:

Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr

Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi

Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess

Valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings

Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum

Beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap

Beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínu

Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi

Lesið úr táknmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum

Hæfniviðmið – Málfræði

4. bekkur

Að nemandi geti:

Beitt töluðu máli og rituðu af nokkru öryggi og ræður yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska

Þekkt og fundið helstu greinarmerki s.s. punkt, kommu, spurningarmerki og upphrópunarmerki

Geti raðað í stafrófsröð og nýtt sér það við leit og skipulag

Gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða, lýsingarorða og sagnorða

Leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu

Búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta

Greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og m.a. bent á þau í eigin texta

Leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma, og fara í orðaleiki

Gerir sér grein fyrir markmiði þess að læra íslenska málfræði

Hæfniviðmið – Ritun

4. bekkur

Að nemandi geti:

Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega

Nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphafi, meginmáli og niðurlagi

Samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frásögn, ljóð eða skilaboð

Beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi

Nýtt sér fyrirmyndir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis

Skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu

Skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höfundar eða lestri lesanda

4. bekkur	Hæfniviðmið – Talað mál, hlustun og áhorf
	Að nemandi geti:
	Beitt skýrum og áheyrilegum framburði
	Tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi og staðið fyrir máli sínu
	Sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri, endursagt efni sem hlustað hefur verið á eða lesið
	Hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni
	Nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi
Átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi	

4. bekkur	Stærðfræði
	Hæfniviðmið – Að geta spurt og svarað með stærðfræði
	Að nemandi geti:
	Tjáð sig um stærðfræði, leitað lausna og sett þær fram á fjölbreyttan hátt með því að beita skapandi hugsun og rökstuðningi
	Tekið þátt í samræðum sem eru einkennandi fyrir stærðfræði
	Leyst stærðfræðiþrautir sem gefa tækifæri til að beita innsæi, notað ápreifanlega hluti og eigin skýringamyndir
	Sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi
Rökrætt af innsæi um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi, rökstutt niðurstöður sínar, val á lausnaleiðum og fylgt röksemdafærslu annarra	

4. bekkur	Hæfniviðmið – Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar
	Að nemandi geti:
	Notað hugtök og táknmál úr stærðfræði og hentug verkfæri til rannsókna og samræðu um stærðfræðileg viðfangsefni
	Notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra
	Túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál
	Tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni
Notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikna og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum	

Hæfniviðmið – Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

4. bekkur

Að nemandi geti:

Unnið einn og í samvinnu við aðra að því að rannsaka, greina, túlka, setja fram tilgátur og finna lausnir á viðfangsefnum, sem tengjast daglegu lífi með fjölbreyttum aðferðum og kynnt niðurstöður sínar, lesið og lagt mat á einfaldan stærðfræðitexta

Tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lausnaleyðir, með því m.a. að nota hlutbundin gögn og teikningar

Kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum

Lesið og rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð

Undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði

Unnið í einstaklingslega og í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna, þar sem byggt er á hugmyndum nemenda

Notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og gerir sér grein fyrir verðgildi peninga

Borið skynbragð á hvaða möguleikar og takmörk stærðfræðinnar eru til að lýsa veruleikanum

Hæfniviðmið – Tölur og reikningur

4. bekkur

Að nemandi geti:

Skráð fjölda og reiknað með náttúrlegum tölum, tekið þátt í að þróa lausnaleyðir við útreikninga og skráð svör sín með tugakerfisrithætti

Notað náttúrlegar tölur, raðað þeim og borið saman

Notað tugakerfisrithátt

Reiknað með *náttúrlegum* tölum á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt

Tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir sem byggja á eigin skilningi við að reikna samlagningar-, frádráttar-, margföldunar- og deilingardæmi

Leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Gefið dæmi um og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð í daglegu lífi

Hæfniviðmið – Algebra

4. bekkur

Að nemandi geti:

Kannað, búið til og tjáð sig um reglur í mynstrum á fjölbreyttan hátt og leyst einfaldar jöfnur

Kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti

Notað táknmál stærðfræðinnar til að meta sanngildi og tjá vensl eins og jöfnuð og röð

Fundið lausnir á jöfnum með óformlegum aðferðum og rökstutt lausnir sínar, t.d. með því að nota áþreifanlega hluti

Hæfniviðmið – Rúmfræði og mælingar

4. bekkur

Að nemandi geti:

- Notað og rannsakað hugtök úr rúmfræði, unnið með rúmfræðilegar færslur, búið til líkön og teiknað skýringarmyndir, áætlað og mælt ólíka mælieiginleika með stöðluðum og óstöðluðum mælieiningum
- Notað hugtök úr rúmfræði, s.s. um form, stærðir og staðsetningu til að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu
- Gert óformlegar rannsóknir á tví- og þrívíðum formum, teiknað skýringarmyndir af þeim og hlutum í umhverfi
- Unnið með mælikvarða og lögun
- Áætlað og mælt ólíka mælieiginleika, s.s. lengd, flöt, rými, þyngd, tíma og hitastig með óstöðluðum og stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða
- Rannsakað og gert tilraunir með rúmfræði á einfaldan hátt með því að nota tölvur og hlutbundin gögn
- Speglað og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn
- Borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og túlkað niðurstöður sínar

Hæfniviðmið – Tölfræði og líkindi

4. bekkur

Að nemandi geti:

- Gert rannsóknir á umhverfi sínu, unnið og lesið úr niðurstöðum sínum, sett upp í einföld myndrit, tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun, tilviljanir og líkur og gert einfaldar tilraunir með líkur
- Safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið
- Talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit
- Tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit, bæði eigin og annarra
- Tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er tilviljunum háð
- Gert einfaldar tilraunir með líkur og borið skynbragð á áhrif þeirra í spilum

Sviðslistir

Hæfniviðmið 4. bekkur – Dans

Að nemandi geti:

- Hreyft sig frjálst og í takt við tónlist í samræmi við hreyfigetu eigin líkama
- Dansað einföld hreyfimyndir og notað þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðdönsum
- Tekið þátt í skapandi dansferli með jafningjum undir leiðsögn kennara
- Tengt saman hreyfingu og tónlist í dansi og virt samskiptareglur
- Tekið tillit til jafningja í samstarfi
- Hlustað á hugmyndir jafningja og lagt fram eigin
- Rætt um hreyfingu í takt við tónlist út frá persónulegri upplifun

Hæfniviðmið 4. bekkur – Leiklist
Að nemandi geti:
Tekið virkan þátt í leikrænu ferli í hópi og sýnt skólasystkinum tillitssemi
Sett saman einfalda leikþætti í samstarfi við jafningja og kennara með skýru upphafi, miðju og endi
Notað einfalda leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína
Lært stuttan texta og flutt hann á skýran hátt fyrir áhorfendur
Sett sig í spor annarra í leikrænu ferli/hlutverkaleik og tekið þátt í viðtali sem ákveðin persóna,
Beitt einföldu formi leiklistar
Sýnt viðeigandi hegðun sem áhorfandi í leikhúsi eða á leiklistarviðburðum í skólanum
Bent á leikið efni og ólík hlutverk þess í mismunandi samhengi
Lýst leiknu efni á sviði og/ eða í myndmiðlum út frá söguþræði, innihaldi og persónum í verkinu

Hæfniviðmið 4. bekkur – Sjónlistir
Að nemandi geti:
Nýtt sér í eigin sköpun einfaldar útfærslur sem byggja á færni í meðferð lita- og formfræði og myndbyggingar
Skapað myndverk í ýmsum tilgangi með margvíslegum aðferðum
Tjáð tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn í myndverki á einfaldan hátt
Útskýrt og sýnt vinnuferli sem felur í sér þróun frá hugmynd að myndverki
Unnið út frá kveikju við eigin listsköpun
Þekkt og notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum og aðferðum verkefna hverju sinni
Fjallað um eigin verk og annarra
Þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt yrkisefnið og lýst þeim aðferðum sem beitt var við sköpun verksins
Greint að einhverju leyti á milli mismunandi aðferða við gerð listaverka
Greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi hans
Skilið mismunandi tilgang myndlistar og hönnunar

Náttúrufræði
Hæfniviðmið 4. bekkur – Geta til aðgerða
Að nemandi geti:
Útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra
Greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs
Tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum
Greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs

Hæfniviðmið 4. bekkur – Nýsköpun og hagnýting þekkingar
Að nemandi geti:

Komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu

Bent á störf sem krefjast sérþekkingar

Unnið eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í daglegu umhverfi fólks, fundið lausn, hannað afurð

Hæfniviðmið 4. bekkur – Gildi og hlutverk vísinda og tækni
Að nemandi geti:

Notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum

Útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra, gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana

Í máli og myndum miðlað hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum

Hæfniviðmið 4. bekkur – Vinnubrögð og færni
Að nemandi geti:

Sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni

Skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim

Tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum

Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna

Notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt, hlustað á og rætt hugmyndir annarra

Hæfniviðmið 4. bekkur – Ábyrgð á umhverfinu
Að nemandi geti:

Tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, sýnt félögum og náttúru alúð

Tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru

Nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum

Skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mannsins á náttúru og mangert umhverfi í heimabyggð

Rætt eigin lífssýn og gildi, gert sér grein fyrir samspili náttúru og manns

Hæfniviðmið 4. bekkur – Að búa á jörðinni
Að nemandi geti:

Lýst landnotkun í heimabyggð

Tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi

Sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum

Hæfniviðmið 4. bekkur – Lífsskilyrði manna
Að nemandi geti:
Útskýrt á einfaldan hátt byggingu og starfsemi mannlíkamans
Útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns
Útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkir einkastaði líkamans
Bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi
Rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu
Lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hjóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann og tengt hitastig við daglegt líf

Hæfniviðmið 4. bekkur – Náttúra Íslands
Að nemandi geti:
Lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu
Sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi
Sagt frá náttúruhamförum sem búast má við á Íslandi og hvar þær verða
Útskýrt einkenni lífandi vera, skýrt með dæmum lífsskilyrði lífvera og tengsl við umhverfi
Útskýrt fæðukeðjur og rakið fæðu til frumframleiðenda
Greint á milli algengustu orkugjafa á Íslandi

Hæfniviðmið 4. bekkur – Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu
Að nemandi geti:
Flokkað gerviefni og náttúruleg efni eftir tilurð þeirra
Gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi við geymsluaðferðir
Rætt hvernig uppfinningar hafa gert líf fólks auðveldara eða erfiðara, á heimilum og í ólíkum atvinnugreinum
Gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi við geymsluaðferðir
Gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi við geymsluaðferðir

Samfélagsfræði

Hæfniviðmið 4. bekkur – Félagsheimur: Hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra

Að nemandi geti:
Tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi,
Áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum
Hlustað á og greint ólíkar skoðanir
Rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni
Rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna
Tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti
Áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum
Sýnt tillitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra
Áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna
Sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur
Sett sig inn í málefni nærsamfélagsins
Sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi

Hæfniviðmið 4. bekkur – Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum

Að nemandi geti:
Sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum
Bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig
Bent á dæmi um hefðbundin kynhlutverk og breytingar á þeim
Gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur
Bent á fyrirmyndir sem hafa áhrif á hann
Áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði
Gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti
Gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans
Gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna
Sett sig í spor annarra jafnaldra
Sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna

Hæfniviðmið 4. bekkur – Reynsluheimur: Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemenda til að skilja veruleikann
Að nemandi geti:
Borið kennsl á gildi, svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, umhyggju og sáttfýsi
Bent á tengsl valinna þátta í samfélagi, náttúru, trú og lífsviðhorfi, einkum í nærsamfélaginu
Lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga
Nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar
Sagt frá einkennum og sögu heimabyggðar og tengslum við önnur svæði á Íslandi
Aflað sér og nýtt vitneskju um samfélagsmálefni í námsgögnum og miðlum
Rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi
Gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa
Sagt frá dæmum, um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir
Bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi
Gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni
Áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra
Sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu
Velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika
Komið auga á nokkra þætti sem hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag
Sagt frá gerð og mótun íslensks samfélags fyrr og nú
Sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar,
Bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum
Áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum
Velt fyrir sér nærtækum spurningum sem tengjast trú, lífsviðhorfi og breytni
Sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, í nærsamfélaginu
Áttað sig á muninum á völdum þáttum trúar- og lífsviðhorfa
Komið auga á dæmi um áhrif Biblíunnar á samfélagið
Nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum
Áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna
Bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélaginu
Bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins
Áttar sig á gildi samhjálpur í samfélaginu
Áttar sig á að hann er hluti af stærra samfélagi
Lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu
Varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu

